

A KONYHAKERTBEN

- Kertjeinkben is tehethünk az esővíz okozta károk ellen, az aszály megelőzéséért!
- Alakítsunk ki kerti tavat, tókat!
- Az esővíz megfogása mellett a tavakban lévő vízzel locsolni tudunk az aszály időszakokban.
- Ha a víztárolás a célunk, homokos talajon szilkeég lehet törlőla alkalmazásaira: ha a beszivárgatás, akkor nincs szilkegünk erre.
- Alkalmazzuk a mulcsotást kertünkben, komposztáljunk!
- A talaj takarása javítja a vízháztartást, kevésbé megfagyja az esővizet és a gyomosodást is csökkenti.
- Ovjuk a talajvizet tisztaságát!
- Adadjuk meg a méreg-, oldószerek, alapok talajvízbe jutását. Használjunk minél kevesebb műtrágyát és növényvédőszerrel a kiskertben, így nemcsak a talajvíz, de élelmiszereink vegyszertartalmát is sokat csökkentjük!

A HÁZ KÖRÜL

Lakóingatlanunk és környezete kialakításával is segíthetjük az esővíz és aszály okozta károk megelőzését!

- Tisztítsuk rendszeresen az ereszt, alkalmaoznunk lombfogót! Az eltömődött ereszt nem tudja elvezetni az esővizet, így az károkat okozhat házukban.
- Az ereszcsatorna szennyvízhalozatba vezetése amellett, hogy feleslegesen terhel a szennyvíztisztítót (ezert a vizni buntelt ezt a megoldást), a víz helyben tartását sem segíti. Ha felhasználni nem tudjuk az esővizet, inkább telken belül szikkasszuk el!
- Használjunk hófogót! Az ereszt tehermentesíthetjük havazás idején.
- Kerüljük a nagyteretű burkolt felületek (aszfalt, beton) kialakítását! A víz beszivárgatása érdekében alkalmaoznunk inkább vízteresztő burkolatokat, fűves területeket udvarunkon.
- Ha szükséges, védjük az épület alapozását szivárgó beépítésével!
- Egyes esetekben a házunk utólagos szigetelést igényelhet.
- Probléma esetén keressünk szakembert!
- Mindig gondoskodjunk a házunk előtti vízvezető árok tisztán tartásáról!
- A fűves árkokat rendszeresen kaszáljuk, az eltömődéseket szüntessük meg.
- Úgyeljünk a hínak, átereszék tisztán tartására!

ESÖVIZ-HASZNOSÍTÁS

- Gyűjtjük az esővizet! Viszonylag könnyen és olcsón megoldható a tetőre leeső csapadék gyűjtése az ereszcsatorna alá helyezett tartály segítségével. Kicsivel több ráfordítással nagyobb, föld alatti tartályok is elhelyezhetők a kertben.
- Amegfogott vizet a szaraz időszakokban icsosolhatunk.
- Használjuk széleskörűen az esővizet!

Kialakíthatjuk egy hazi vízrendszerünket, hogy az összegyűjtött esővizet a locsolás mellett más célokra is használjuk, mint például moss, WC-öblítés. Fontos, hogy ebben az esetben az eső- vagy kútvíz nem keveredhet a vezetékes ivóvízzel, elkülönített vezetékekrendszerrel kell kieléteni. Mivel az esővíz vagy, használataival a vízkezdődése elmarad, és kevesebb mosogóra van szükségünk. Így akár felére csökkenthetjük a vezetékes ivóvíz felhasználást, viszont arra ügyeljünk, hogy a használati gyűjtött esővíz higiéniai szempontból nem mindig kifogástalan. Ne használjuk mosogatásra, étkezésére, tisztálkodásra, vízivásra!

VIZTAKARÉKÖSSÉG

Statistika szerint az egy főre vetített átlagos víz fogyasztás Magyarországon 130 liter naponta. A vezetékes víz minden cseppje kincs, takarékoskodjunk vele! - Bajnunk a vezetékes vízzel takarékosan! Ne folyassuk mosogatóskor, mosáskor feleslegesen a csapot, tisztálkodáskor inkább a zuhanyozást választjuk!

- Ovjuk a települési szennyvízrendszer, ez közös tulajdonunk! Ne öntsünk veszélyes anyagokat a szennyvízcsatornába, mint például festékek, étolaj, megeki

IMPRESSZUM

Kiadó: TOP Rába völgyi Környezetvédelmi Infrastruktúra- fejlesztési Konzorcium
Konzorciumvezető: Csörönek Község Önkormányzata
Konzorciumi tagok: Magyartelek Község Önkormányzata, Rábagyarmat Község Önkormányzata, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

Feladat kiadó: Kocsis Zsolt polgármester
Projekt azonosító: TOP-2.1.3-15-VSI-2016-00010
A kivitelezés időtartama: 2019.03.21. - 2020.04.30.
Készítette: Csörönek Ifjúsági Kulturális Egyesület

*„Valójában semmi sem bírökölés, csak önző egy durralg.
 S ha képleten vagy továbbadhat azokat, akkor azok bírökölésnek léget.
 Némli legyen a a kincsed, úgy tartad a markodon, mibha tized tartand.
 Mert ha megzerled, elűnik, ha használod, ünbereszled.
 Tartad szabadon, és ördre a téd marud.”*

Budhha

Szakmai közreműködő:
 SOLVEX Környezet- és Vízgazdálkodási Tervező és Kivitelező Kft.
 További információk a projektről:
 www.csoronek.hu, www.vas megye.hu

A beruházás megvalósulását követően ezzel a kiadvánnyal szeretnénk felhívni a figyelmet a környezetudatos együtt-gondolkodásra, a vizek helyben tartására, valamint a létrehozott infrastruktúra fontosságára, annak közös fenntartására, hiszen mindezekért Önök is sokat tehetnek!

Tegyükünk együtt, közösen településeinkért!

Közönnel és tisztelettel:
 Kocsis Zsolt s.k.
 polgármester, konzorciumvezető

Csörönek Község Önkormányzata
 9960 Csörönek, Vasút út 5.
 Telefon: 94/541-022, 94/541-023
 Fax: 94/541-022
 e-mail: csoronek-pm@szignel.hu
 www.csoronek.hu

„Víz! Se ized nincs, se zíned, se zomádod,
 nem lehet meghátrózni téged,
 megfúlnék, anélkül hogy megimernének.
 Nem szilkeés vagy az életben: magga az élet vagy.”
 Fialine de Sants-Evnyéty

Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések a Rába völgyében

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

EUROPAI UNIÓ
 Európai Regionális Fejlesztési Alap

BEFFEKETÉS A JÖVŐBE

A PROJEKT AZONOSÍTÓ SZÁMA: TOP-2.1.3-15-VSI-2016-00010

Magyaritalki
projektérsz költségeitese:
105.373.226 Ft

Magyaritalki Rábagyarmati

Magyaritalki közseg központjától D-re, nagy lejtéssel rendelkező domboldalon helyezkedik el. Egy nagy intenzitású csapadékok következtében jelentős mennyiségű csapadékvíz érkezett a település felé, melyet a beltériüti csapadékvíz-elvezető hálózat nem volt képes elvezetni. Helyenként a csapadékvíz-elvezető rendszer hányta és a területteltség miatt lakóingatlanok kerülték előtérre. A helyzetet tovább rontotta, hogy a nagy lejtési viszonyok miatt rövid idő alatt a nagy mennyiségű víz hirtelen jelent meg a településen. Minderzek okán az elmúlt hetekben jelentős vízkárok keletkeztek a településen.

Emiatt szükségessé vált a beltériüti elvezető hálózat terhelésének csökkentése. A cél az árokrendszer fejlesztésével, nagyvízzel földmnedru óvárok kialakításával, illetve szükség szerint burkoló árkok és zárt vízlevezető rendszer kiépítésével valósult meg. A kialakított földmnedru óvárokok és ezek helyesen kialakított lejtéviszonyaival a lehullott csapadék ideiglenes visszatartását eredményezik. Ennek köszönhetően a beszivárgás mértékét, és ezzel a víz helyben történő hasznosítását is fokoztuk. A megvalósult létesítmények által csökkenteni a káros események, és ezzel arányosan a károsodás helyreállításának költségeit.

Rábagyarmati
projektérsz költségeitese:
33.051.392 Ft

Az elmúlt 10 évben jelentős károkat eredményeztek a külterületről érkező és a beltériüti ingatlanok közelében levonuló nagy mennyiségű csapadékvíz, melyek az épített környezetben, magán- és közvilágításban álló épületekben és utakban okozott károkat felül - az Önkormányzatnak jelentős többletköltséget okoztak. E káros hatásokat csökkentik a megépült óvárokok rendszere, mely által a külterületről érkező csapadékvíz egy részét a veszélyeztetett beltériüti szakasz alatt vezetjük be a Gyarmati-patakba, hogy káros többletterhelést ne okozzon a lakóingatlanok környezetében.

A csapadékvíz-elvezető hálózat olyan irányú fejlesztése valósult meg, mely jövöben megakadályozza a beltériüti ingatlanokon keresztüli a Gyarmati-patak irányába történő kontrollálatlan csapadékvíz levezetést.

Ezzel megvalósult a beltériüti elvezető hálózat terhelésének, a károk gyakoriságának és mértékének csökkentése. A földmnedru óvárokok kialakításával a csapadékvíz lassú levezetése által a víz ideiglenes visszatartása is megoldott, mellyel a vízek helyben történő hasznosításának aránya is növelhető. A projektben megvalósult fejlesztések teljes összhangban vannak a KEHOP program keretében megvalósult - Gyarmati-patakban - kialakított záportárolóval.

Vas Megyei Önkormányzati Hivatal: (projektérsz költségeitese: 6.617.400 Ft)
Mint konzorciumi partner a projekt teljeskörű adminisztratív tevékenységet valósította meg magas színvonalon.

Csötrökreki
projektérsz költségeitese:
144.711.034 Ft

Csötrökreki

Egy nagy intenzitású csapadékok következtében jelentős mennyiségű csapadékvíz érkezik a települést délről határoló domborzatiárokra a település beltériüti felé, mely az alulmertezett beltériüti csapadékvíz-elvezető hálózatnak jelentős többletterhelést jelent. A nagy lejtési viszonyok miatt az egyes vízlevezetési úd rövid, így a nagy mennyiségű víz hirtelen jelent meg a település beltériüti és a megélt csapadékvíz-elvezető hálózatban. E viszonyosságok a beltériüti vízlevezető rendszer nem képes levezetni, melynek okán az elmúlt években jelentős vízkárok keletkeztek a településen.

A fenti okokból kifolyólag vált szükségessé a beltériüti csapadékvíz-hálózat terhelésének, a károk gyakoriságának és mértékének csökkentése. Ez a célt a külterületen kialakításra került záportárolóval, a kült- és beltériüti határan három óvárokrendszer kialakításával és a Bába folyó irányába vezető árkok részbeni burkolásával, illetve közlekedéshibbiztonsági öböl erdőben zárt csapadékvízrendszer kiépítésével valósítottuk meg. A záportároló és a hozzá kapcsolódó óvárokok segítségével összesen közel 10.000 m³ víz tartható vissza ideiglenesen. A vízvisszatartás révén növelésre kerül a víz helyben történő hasznosításának aránya és csökkenthető az elvezetés. A csapadék elvonulását követően lehetővé válik a tározott vízmennyiség fokozatos levezetése a leeresztő szilip révén. Ennek köszönhetően a beszivárgás mértéke nő, és ezzel a víz helyben történő hasznosítását is fokozzuk. A megépült létesítmények révén megvalósult a modern szemléletű, a klímaváltozással szembeni ellenálló képesség javítását is célzó csapadékvíz-gazdálkodás. A fejlesztés által - a jövöben - csökken a korábbi években előfordult káros események előfordulásának valószínűsége.

Az új létesítmények az épített környezet megóvásán túl, mikroterületi szinten érdeklően hozzájárulnak a vízek helyben tartásához, az ökológiai szempontok érvényesítéséhez és a klímaváltozással szembeni ellenálló képesség javításához is.

Kivitelezés: VIZÉPTEK Bt. Szombathely | **Tervezés:** SOLVEX Kőműves- és Vízgazdálkodási Tervező és Kivitelező Kft. Szombathely | **Műszaki ellenőrzés:** Tekoncszög Mérnöki Bt. Szombathely | **Közbeszerzési tanácsadók:** HHP Contract Tanácsadó Kft. Győr | **Ingtatlan értékelés:** VE-KO Invest Beruházó és Tervező Kft. Szentgotthárd | **Jogi tanácsadás:** Dr. Pintér Evelyn ügyvédiroda, Szentgotthárd

Az önkormányzat erőfeszítéseken túl köszönet illeti azon ingatlán tulajdonosokat, akik felismerve a fejlesztés társadalmi és környezetvédelmi fontosságát, biztositották a létesítmények fizikai megvalósításához szükséges területeket. Bár az egyes fejlesztések önmagukban is fontosak, és jelentős előrelépést jelentenek, de nem választhatók el egy nagy összefüggő környezeti, ökológiai, vízgazdálkodási rendszeri szem, mely komplex rendszer részleteinek, apró részleteinek előírásához Önök mint a lakóköznyelületet és közös otthonunk a FÜLD Jövöjéért felelősséget értezték, apró praktikkal, javaslattal kívánunk segítségre lenni ebben.

Yllanvaltozas

*Rendkívüli
szárazság és
villámviharok*

Vilgárárium, külterület

KLIMAVÁLTOZÁS
A termelési és társadalmi életünkünk által egyre több szén-dioxidot és más szennyezőanyagot juttatunk a levegőbe evról évre. A globális felmelegedés, klímaváltozás hatására változik az éghajlatunk, ami a XXI. század legnagyobb kímvasát jelent az emberiség számára. Egyre forróbbak a nyarak, enyhébbek a telek, gyakoriak a szélsőséges időjárási jelenségek.
A csapadék elosztása egyenlőtlen, egyszerre süljanak az aszályos napok és a felhősökkel. A hatások a településeinket sem kímélik el.

HOGYAN CSÖKENTSIJK A KÁROSANVÁG-KIBOCCSÁTSUNKAT, ÉS EZZEL LASSITSJK A VESZÉVES MÉRTEKU ÉGHAJLATVÁLTOZÁST?
- Hazánk hőszigetelésével, hogy kevesebb tüzelőanyagot kelljen használni! - Kevesebbet közlekedjünk helyben gépkocsival, használjunk kerékpárt a rövidtávú közlekedéshez!
- Energiatakarékos háztartási gépeket vásároljunk, helyben termelt élelmiszereket vásároljunk, vagy termesztünk meg magunk, amit tudunk!

RENKÍVÜLU SZÁRÁZSÁG ÉS VILLÁMÁRVÍZEK
A klímaváltozás egyik negatív hatása az aszályok szaporodása. Az elmúlt száz évben lakóköznyelületre jutó éves csapadékmennyiség 100 milliméterrel csökkent. Az aszály eddig nagyon ritkán jelentett problémát a térségben, azonban az éghajlatváltozás hatására egyre nemeik a térségben száraz időszakok. Az előrejelzések szerint húsz év múlva térségünk olyan mértékben lesz aszályos, mint most a Duna-Tisza köze.

Az éghajlatváltozás hatására azonban nemcsak az aszály gyakori, de a rövid idő alatt lezúduló, nagy mennyiségű csapadék is egyre gyakrabban fordul elő. Ez beltériüti előírásokat vagy villámárvízreket eredményez, melyek az épületekben, a közlekedési és más infrastruktúrákban okozhatnak jelentős károkat. A felhőszáradások hatására a mezőgazdasági területeken a talaj kimosódik, belvíz alakul ki. A klímapolitikák a 30 mm-t meghaladó csapadékkal járó napok számának növekedését jóslják térségünkben. A megoldás e kihívásokra, ha a lehulló csapadék lefolyását lassítjuk, tároljuk a vízket, amit a száraz időszakokban öntözésre használunk.

AGRÁRIUM, KÜLTERÜLET
Ha domboldalakban elhelyezkedő szántókra lehulló rendkívüli mennyiségű csapadék akadálymentesen mozdoghat, akkor ez hozzájárulhat a beltériüti ingatlanok előírásához, és a lezúduló sár károsíthatja az infrastruktúrát, valamint a talaj kimosódásával csökkenti a mezőgazdasági területek termőképességét.
- Telepítsünk mezővédő erdő - vagy cserjesávot!

